

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fundamentos das actividades de loita

Materia	Fundamentos das actividades de loita			
Código	P02G050V01205			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Gutierrez Santiago, Alfonso			
Profesorado	Gutierrez Santiago, Alfonso			
Correo-e	ags@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral A materia «Fundamentos das actividades de loita» impártese no segundo cuadrimestre do primeiro curso do Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte.

Nesta materia proporciónase unha visión xeral dos deportes e actividades de loita. Desde unha perspectiva teórica, abórdanse as diferentes concepcións actuais máis significativas referentes ao ámbito dos deportes de loita desde un punto de vista xeral e, desde unha perspectiva práctica, realízase un percorrido a través dos deportes de loita con agarre, facendo especial fincapé no judo.

Así mesmo, esta materia é fundamental dentro do plan de estudos da titulación impartida na Universidade de Vigo, posto que é a única, dentro deste, onde o alumno ten a oportunidade de obter os coñecementos necesarios sobre o ámbito dos deportes de loita, imprescindibles na formación dun Graduado en Ciencias da Actividade Física e do Deporte.

Competencias de titulación

Código	
A1	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas
A2	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica de actividade física e deporte entre a poboación escolar
A3	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, na proposta de tarefas nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte
A4	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde dos escolares debido á práctica de actividades físicas inadecuadas
A6	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e do deporte
A16	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais ao campo da actividade física e a saúde
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana
B10	Coñecemento e comprensión dos fundamentos do deporte
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional
B14	Utilización da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas

B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo
B26	Adaptación a novas situacións, á resolución de problemas e á aprendizaxe autónoma

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades motrices básicas das actividades de loita.		B7
Coñecemento e comprensión dos fundamentos do judo e as actividades de loita.		B10
Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das actividades de loita.		B12
Adaptación a novas situacións, resolución de problemas e aprendizaxe autónoma.		B26
Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.		B25
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.		B13
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.		B24
Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos ás actividades de loita, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.	A1	B15
Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica das actividades de loita.	A2	B16
Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais ao ámbito do judo e das actividades de loita.	A3 A16	B18
Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades de loita de forma inadecuada.	A4	B20
Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para as actividades de loita.	A6	B23
Utilización da información científica básica aplicada ao ámbito do judo e das actividades de loita.		B14

Contidos

Tema	
Breve descrición dos contidos (en cada un dos seguintes bloques temáticos, ao final do bloque e entre parénteses, sinalaremos mediante o correspondente número -1,2,3,4- a cal ou cales fai especial referencia):	1. Fundamentación teórica das actividades de loita. 2. Fundamentos técnico-tácticos e didácticos do judo e as actividades de loita. 3. Estrutura formal e funcional do judo e as actividades de loita. 4. O proceso de iniciación deportiva ao judo.
A) Evolución histórica dos deportes de loita (1). Descrición: nesta área temática realízase un percorrido a través das diferentes etapas históricas que ten sufrido a loita, desde a época primitiva, pasando polas civilizacións arcaicas, o mundo clásico, a idade media, etc., ata chegar á actualidade.	Breve aproximación á loita noutras civilizacións. A época primitiva. A loita nas civilizacións arcaicas: a loita no antigo Exipto, a loita en Creta e Micenas. A loita no mundo clásico I: a loita en Grecia. A loita no mundo clásico II: a loita en Roma. A loita na Idade Media.
B) O proceso de institucionalización deportiva das actividades de loita (1-2-3). Descrición: nesta área temática explícase cal foi o proceso de deportivización que experimentaron as loitas ata chegar á súa plena institucionalización, realizando un especial fincapé en disciplinas de loita como o judo.	A loita na Época Contemporánea. A deportivización das loitas.
C) Caracterización e concepto dos deportes de loita (1-3). Descrición: este bloque temático está destinado a efectuar un acoutamento conceptual da loita, aclarando termos que, a priori, poderían parecer idénticos para, posteriormente, establecer cales son as características comúns dos diferentes deportes de loita.	Acoutamento conceptual da loita: aclaracións terminolóxicas. Características comúns dos deportes de loita.

D) Criterios de clasificación dos deportes de loita Clasificación dos deportes de loita.

(1-3).

Descrición: nesta área temática abordaremos a diversidade de clasificacións dos deportes de loita en función das distintas correntes doutrinais máis relevantes.

E) Bujutsu & Budo (1-3).

Descrición: neste apartado efectuarase unha conceptualización e caracterización das artes marciais xaponesas, analizando o cambio sufrido ata a súa deportivización.

As artes marciais: concepto e caracterización. As artes marciais xaponesas como educación espiritual: o seu cambio en occidente -a «deportivización»-.

F) Deportes de loita. Xeneralidades (1-2-4).

Descrición: este bloque temático está destinado a efectuar un resumo da evolución sufrida polo judo desde a súa orixe ata a actualidade. Así mesmo, abordaranse os aspectos máis relevantes sobre o ceremonial característico dos deportes de loita. Por último, realizaremos un achegamento ás habilidades motrices básicas da loita.

O judo. A súa evolución.

Deportes de loita. O seu ceremonial.

As habilidades motrices básicas da loita.

G) Clasificación das técnicas (1-2-3).

Descrición: neste apartado efectuarase unha comparación entre as técnicas utilizadas en distintos deportes de loita con agarre, desde as formas de proxectar o adversario contra o chan ata as formas de control ao adversario.

Introdución ás clasificacións. Comparativa técnica entre diferentes deportes de loita con agarre.

H) Fundamentos (Kihon) (1-2-3).

Descrición: nesta área temática abordaremos fundamentos dos deportes de loita tan relevantes como o saúdo, a postura, o agarre, as caídas e as fases da técnica.

O saúdo (Rei).

A postura (Shisei).

As caídas (Ukemi).

O agarre (Kumikata) e as fases da técnica.

I) O judo aplicado á defensa persoal (2-4).

Descrición: nesta área temática abordaremos os inicios do judo como unha forma de defensa persoal -ju jitsu-, efectuando unha aplicación práctica das técnicas máis relevantes do judo ás situacións máis cotiás de defensa persoal.

Iniciación ao Ju Jutsu.

J) Regulamento arbitral (3-4).

Descrición: por último, analizaremos desde un punto de vista teórico e práctico o regulamento arbitral dun dos deportes de loita máis representativos no mundo: o judo.

Regulamento arbitral.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	30	45	75
Titoría en grupo	0	15	15
Sesión maxistral	22.5	33.75	56.25
Probas de tipo test	1	1.5	2.5
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	0.5	0.75	1.25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (tatami).
Titoría en grupo	Consultas que o alumno mantén co profesorado da materia no tatami para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que vai realizar o estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Clases teóricas: Técnica utilizada: lección maxistral. A lección maxistral é o método máis antigo e, na actualidade, dos máis empregados no ensino universitario. A verdadeira lección maxistral non debe limitarse a expoñer conceptos ou resultados, senón tamén a mostrar, ata certo punto, como se chega a eles, é dicir, débese intentar transmitir un enfoque crítico da materia que leve o alumno a reflexionar e descubrir a relación entre os diversos conceptos e resultados que son obxecto de exposición. Actividades desenvolvidas polo profesor: - Explica os fundamentos teóricos e teórico-prácticos. Nunha clase teórica, a explicación do profesor debe reunir tres trazos esenciais: -Autenticidade científica: esixe unha actualización permanente dos coñecementos insertos en cada lección do programa. -Ordenación coherente das leccións: permite que, no curso da exposición, se poidan recordar conceptos xa vistos noutra parte do programa para relacionalos cos da lección do día, o cal induce o alumno a buscar conexións dos conceptos que aprende, forzando a súa capacidade imaxinativa e facilitando o emprego da aprendizaxe significativa. -Claridade da exposición: realizárase co ritmo adecuado, coas pausas precisas, coas reiteracións dos puntos máis importantes e de maior dificultade, coas interrupcións por parte dos alumnos, imprevistas ou previstas por parte do profesor, e aínda que sexan estimadas por este, sen que todo elo afecte ao desenvolvemento previsto do programa para cada lección. Actividades desenvolvidas polo alumno: - De forma xeral, poderíanse resumir en: -Asimila e toma apuntamentos. -Formula dúbidas e cuestións complementarias. Para un mellor proveito das clases teóricas, o alumno debe realizar as seguintes actividades: -Ler brevemente, antes de acudir a clase, a materia que vai tratar o profesor. Este hábito require disciplina mais, a cambio, proporciona un aproveitamento moi superior nas clases e, en definitiva, aforra tempo de estudo. -Escoitar co decidido propósito de entender o que se oe. -Tomar notas ordenadas dos puntos principais da explicación. -Repasar as anotacións de clase pouco despois de terminada esta. Prácticas de laboratorio: Técnica utilizada: prácticas en instalacións deportivas -tatami-. As clases prácticas constitúen unha parte esencial na formación do alumno, de tal maneira que, xunto coa parte teórica, coloca o alumno nunha situación activa, o que lle permite un desenvolvemento da súa capacidade de observación e unha comparación adecuada e complementaria entre a teoría e a práctica. A súa xusta valoración require unha revisión dos obxectivos que se perseguen na formación. Así, á súa finalización, o alumno será capaz de distinguir resultados errados ou ben erros sistemáticos na experimentación, ademais de explicar aparentes contradicións. Nese sentido, as clases prácticas han ser programadas coidadosamente xunto coa marcha do programa de clases teóricas, é dicir, a actividade levada a cabo nas clases prácticas non poderá desligarse polo alumno das explicacións que ten recibido nas clases teóricas. Actividades desenvolvidas polo profesor: - Presenta os obxectivos. - Orienta o traballo. - Realiza o seguimento. Actividades desenvolvidas polo alumno: - Experimenta e executa as tarefas propostas. - Desenvolve e aplica as tarefas cos compañeiros. Titorías prácticas e teóricas: Técnica utilizada: titorías personalizadas. As titorías consisten en impartir, na medida do posible, unha asistencia individualizada, acomodada ás circunstancias específicas de cada alumno. A base da titoría atópase na comunicación directa entre docente e discente, a través da cal é posible encamiñar de maneira personalizada as inquedanzas e dúbidas dos alumnos. No sistema de titorías perséguese unha certa relación periódica entre profesor e alumno, de forma que este pode expoñer a aquel as súas dúbidas, problemas e calquera outra circunstancia relacionada coa materia. Non se trata de comunicar coñecementos por parte do alumnado, senón que a titoría será un medio de comunicación entre profesor e alumno para debater sobre o que este ten feito e como aproveita e asimila os coñecementos recibidos. Actividades desenvolvidas polo profesor: - Comproba a evolución do alumno na asimilación dos contidos da materia. - Atende as consultas do alumno e axúdalle a resolver as dificultades que se atope. - Orienta nas tarefas que debe realizar e resolve dúbidas. - Recomenda os medios adecuados para vencer os problemas de aprendizaxe. - Orienta ao alumno na busca de fontes documentais encamiñadas a completar a formación deste. - E, por último, polo menos idealmente, orienta os alumnos sobre o seu futuro profesional, segundo os seus intereses, aptitudes e trazos persoais. Actividades desenvolvidas polo alumno: - Recibe orientación personalizada. - Reforza as ideas e conceptos expostos nas clases. - Desenvolve, dun modo particular, técnicas e métodos que poidan axudarlle no seu labor de asimilación de coñecementos propios da materia impartida. - O esforzo realizado polo estudante non debe ter como meta única aprobar a materia, senón a consecución dunha formación seria e, na medida do posible, de suficiente calidade.

Clases teóricas: Técnica utilizada: lección maxistral. A lección maxistral é o método máis antigo e, na actualidade, dos máis empregados no ensino universitario. A verdadeira lección maxistral non debe limitarse a expoñer conceptos ou resultados, senón tamén a mostrar, ata certo punto, como se chega a eles, é dicir, débese intentar transmitir un enfoque crítico da materia que leve o alumno a reflexionar e descubrir a relación entre os diversos conceptos e resultados que son obxecto de exposición. Actividades desenvolvidas polo profesor: - Explica os fundamentos teóricos e teórico-prácticos. Nunha clase teórica, a explicación do profesor debe reunir tres trazos esenciais: -Autenticidade científica: esixe unha actualización permanente dos coñecementos insertos en cada lección do programa. -Ordenación coherente das leccións: permite que, no curso da exposición, se poidan recordar conceptos xa vistos noutra parte do programa para relacionalos cos da lección do día, o cal induce o alumno a buscar conexións dos conceptos que aprende, forzando a súa capacidade imaxinativa e facilitando o emprego da aprendizaxe significativa. -Claridade da exposición: realizárase co ritmo adecuado, coas pausas precisas, coas reiteracións dos puntos máis importantes e de maior dificultade, coas interrupcións por parte dos alumnos, imprevistas ou previstas por parte do profesor, e aínda que sexan estimadas por este, sen que todo elo afecte ao desenvolvemento previsto do programa para cada lección. Actividades desenvolvidas polo alumno: - De forma xeral, poderíanse resumir en: -Asimila e toma apuntamentos. -Formula dúbidas e cuestións complementarias. Para un mellor proveito das clases teóricas, o alumno debe realizar as seguintes actividades: -Ler brevemente, antes de acudir a clase, a materia que vai tratar o profesor. Este hábito require disciplina mais, a cambio, proporciona un aproveitamento moi superior nas clases e, en definitiva, aforra tempo de estudo. -Escoitar co decidido propósito de entender o que se oe. -Tomar notas ordenadas dos puntos principais da explicación. -Repasar as anotacións de clase pouco despois de terminada esta. Prácticas de laboratorio: Técnica utilizada: prácticas en instalacións deportivas -tatami-. As clases prácticas constitúen unha parte esencial na formación do alumno, de tal maneira que, xunto coa parte teórica, coloca o alumno nunha situación activa, o que lle permite un desenvolvemento da súa capacidade de observación e unha comparación adecuada e complementaria entre a teoría e a práctica. A súa xusta valoración require unha revisión dos obxectivos que se perseguen na formación. Así, á súa finalización, o alumno será capaz de distinguir resultados errados ou ben erros sistemáticos na experimentación, ademais de explicar aparentes contradicións. Nese sentido, as clases prácticas han ser programadas coidadosamente xunto coa marcha do programa de clases teóricas, é dicir, a actividade levada a cabo nas clases prácticas non poderá desligarse polo alumno das explicacións que ten recibido nas clases teóricas. Actividades desenvolvidas polo profesor: - Presenta os obxectivos. - Orienta o traballo. - Realiza o seguimento. Actividades desenvolvidas polo alumno: - Experimenta e executa as tarefas propostas. - Desenvolve e aplica as tarefas cos compañeiros. Titorías prácticas e teóricas: Técnica utilizada: titorías personalizadas. As titorías consisten en impartir, na medida do posible, unha asistencia individualizada, acomodada ás circunstancias específicas de cada alumno. A base da titoría atópase na comunicación directa entre docente e discente, a través da cal é posible encamiñar de maneira personalizada as inquedanzas e dúbidas dos alumnos. No sistema de titorías perséguese unha certa relación periódica entre profesor e alumno, de forma que este pode expoñer a aquel as súas dúbidas, problemas e calquera outra circunstancia relacionada coa materia. Non se trata de comunicar coñecementos por parte do alumnado, senón que a titoría será un medio de comunicación entre profesor e alumno para debater sobre o que este ten feito e como aproveita e asimila os coñecementos recibidos. Actividades desenvolvidas polo profesor: - Comproba a evolución do alumno na asimilación dos contidos da materia. - Atende as consultas do alumno e axúdalle a resolver as dificultades que se atope. - Orienta nas tarefas que debe realizar e resolve dúbidas. - Recomenda os medios adecuados para vencer os problemas de aprendizaxe. - Orienta ao alumno na busca de fontes documentais encamiñadas a completar a formación deste. - E, por último, polo menos idealmente, orienta os alumnos sobre o seu futuro profesional, segundo os seus intereses, aptitudes e trazos persoais. Actividades desenvolvidas polo alumno: - Recibe orientación personalizada. - Reforza as ideas e conceptos expostos nas clases. - Desenvolve, dun modo particular, técnicas e métodos que poidan axudarlle no seu labor de asimilación de coñecementos propios da materia impartida. - O esforzo realizado polo estudante non debe ter como meta única aprobar a materia, senón a consecución dunha formación seria e, na medida do posible, de suficiente calidade.

Titoría en grupo

Clases teóricas: Técnica utilizada: lección maxistral. A lección maxistral é o método máis antigo e, na actualidade, dos máis empregados no ensino universitario. A verdadeira lección maxistral non debe limitarse a expoñer conceptos ou resultados, senón tamén a mostrar, ata certo punto, como se chega a eles, é dicir, débese intentar transmitir un enfoque crítico da materia que leve o alumno a reflexionar e descubrir a relación entre os diversos conceptos e resultados que son obxecto de exposición. Actividades desenvolvidas polo profesor: - Explica os fundamentos teóricos e teórico-prácticos. Nunha clase teórica, a explicación do profesor debe reunir tres trazos esenciais: -Autenticidade científica: esixe unha actualización permanente dos coñecementos insertos en cada lección do programa. -Ordenación coherente das leccións: permite que, no curso da exposición, se poidan recordar conceptos xa vistos noutra parte do programa para relacionalos cos da lección do día, o cal induce o alumno a buscar conexións dos conceptos que aprende, forzando a súa capacidade imaxinativa e facilitando o emprego da aprendizaxe significativa. -Claridade da exposición: realizárase co ritmo adecuado, coas pausas precisas, coas reiteracións dos puntos máis importantes e de maior dificultade, coas interrupcións por parte dos alumnos, imprevistas ou previstas por parte do profesor, e aínda que sexan estimadas por este, sen que todo elo afecte ao desenvolvemento previsto do programa para cada lección. Actividades desenvolvidas polo alumno: - De forma xeral, poderíanse resumir en: -Asimila e toma apuntamentos. -Formula dúbidas e cuestións complementarias. Para un mellor proveito das clases teóricas, o alumno debe realizar as seguintes actividades: -Ler brevemente, antes de acudir a clase, a materia que vai tratar o profesor. Este hábito require disciplina mais, a cambio, proporciona un aproveitamento moi superior nas clases e, en definitiva, aforra tempo de estudo. -Escoitar co decidido propósito de entender o que se oe. -Tomar notas ordenadas dos puntos principais da explicación. -Repasar as anotacións de clase pouco despois de terminada esta. Prácticas de laboratorio: Técnica utilizada: prácticas en instalacións deportivas -tatami-. As clases prácticas constitúen unha parte esencial na formación do alumno, de tal maneira que, xunto coa parte teórica, coloca o alumno nunha situación activa, o que lle permite un desenvolvemento da súa capacidade de observación e unha comparación adecuada e complementaria entre a teoría e a práctica. A súa xusta valoración require unha revisión dos obxectivos que se perseguen na formación. Así, á súa finalización, o alumno será capaz de distinguir resultados errados ou ben erros sistemáticos na experimentación, ademais de explicar aparentes contradicións. Nese sentido, as clases prácticas han ser programadas coidadosamente xunto coa marcha do programa de clases teóricas, é dicir, a actividade levada a cabo nas clases prácticas non poderá desligarse polo alumno das explicacións que ten recibido nas clases teóricas. Actividades desenvolvidas polo profesor: - Presenta os obxectivos. - Orienta o traballo. - Realiza o seguimento. Actividades desenvolvidas polo alumno: - Experimenta e executa as tarefas propostas. - Desenvolve e aplica as tarefas cos compañeiros. Titorías prácticas e teóricas: Técnica utilizada: titorías personalizadas. As titorías consisten en impartir, na medida do posible, unha asistencia individualizada, acomodada ás circunstancias específicas de cada alumno. A base da titoría atópase na comunicación directa entre docente e discente, a través da cal é posible encamiñar de maneira personalizada as inquedanzas e dúbidas dos alumnos. No sistema de titorías perséguese unha certa relación periódica entre profesor e alumno, de forma que este pode expoñer a aquel as súas dúbidas, problemas e calquera outra circunstancia relacionada coa materia. Non se trata de comunicar coñecementos por parte do alumnado, senón que a titoría será un medio de comunicación entre profesor e alumno para debater sobre o que este ten feito e como aproveita e asimila os coñecementos recibidos. Actividades desenvolvidas polo profesor: - Comproba a evolución do alumno na asimilación dos contidos da materia. - Atende as consultas do alumno e axúdalle a resolver as dificultades que se atope. - Orienta nas tarefas que debe realizar e resolve dúbidas. - Recomenda os medios adecuados para vencer os problemas de aprendizaxe. - Orienta ao alumno na busca de fontes documentais encamiñadas a completar a formación deste. - E, por último, polo menos idealmente, orienta os alumnos sobre o seu futuro profesional, segundo os seus intereses, aptitudes e trazos persoais. Actividades desenvolvidas polo alumno: - Recibe orientación personalizada. - Reforza as ideas e conceptos expostos nas clases. - Desenvolve, dun modo particular, técnicas e métodos que poidan axudarlle no seu labor de asimilación de coñecementos propios da materia impartida. - O esforzo realizado polo estudante non debe ter como meta única aprobar a materia, senón a consecución dunha formación seria e, na medida do posible, de suficiente calidade.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	A avaliación da docencia práctica realizarase de forma continua mediante o control da asistencia dos alumnos.	Es necesario asistir al 80% de las clases prácticas.
Probas de tipo test	Exame tipo test ou verdadeiro/falso.	42
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Exame oral e práctico no tatami.	58%

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA ORDINARIA:

Probas de tipo test : obter un cinco sobre dez no exame correspondente.

A avaliación da docencia teórica realizarase mediante unha proba final escrita correspondente aos temas impartidos durante

o curso: exame tipo test ou verdadeiro/falso .

Probos prácticas : obter un cinco sobre dez no exame correspondente. Asistencia ao 80% das prácticas.

A avaliación da docencia de laboratorios realizarase de forma continua mediante o control da asistencia dos alumnos (é necesario asistir ao 80% das clases prácticas), e efectuarase tamén unha proba práctica final (exame oral) correspondente aos temas impartidos durante o curso.

A **cualificación final** obterase realizando unha media ponderada dos dous exames superados. No caso de que tan só se supere un dos exames, a cualificación positiva (do exame superado) conservarase unicamente ata a seguinte convocatoria de xullo.

As cualificacións de cada convocatoria serán **publicadas** no taboleiro do despacho, onde se indicará as datas de revisión dos exames.

Se aplicarán los mismos criterios de evaluación para el **RESTO DE CONVOCATORIAS**.

Bibliografía. Fontes de información

Gutiérrez, A. y Prieto, I., **Teoría y praxis del juego en las actividades de lucha**, Wanceulen,

Villamón, M. (dir.), **Introducción al judo**, Hispano-Europea,

Taira, S., **Judo (I)**, COE,

Kano, J., **Judo Kodokan**, Eyra,

Taira, S., **La esencia del judo (Tomo I)**, Satori,

Bibliografía complementaria:

- Adams, N. (1992). *Los agarres*. Barcelona: Paidotribo.

- Amador, F.; Castro, U. y Álamo, J.M. (1997). *Luchas, deportes de combate y juegos tradicionales*. Madrid: Gymnos.

- Arpin, L. (1974). *Guía de la defensa personal*. Bilbao: Mensajero.

- Burger, R. (1989). *Judo*. Madrid: ADELEF.

- Castarlenas, J.Ll. y Peré Molina, J. (2002). *El judo en la educación física escolar. Unidades didácticas*. Barcelona: Hispano Europea.

- Draeger, D.F. (1996). *Modern Bujutsu & Budo. The martial arts and ways of Japan. Volume 3*. Nueva York: Weatherhill.

- Durantez, C. (1977). *Las Olimpiadas Griegas*. Pamplona: Delegación Nacional de Educación Física y Deportes. Comité Olímpico Español.

- Eichelbrenner, D. (1997). *Jeux de lutte. 52 jeux pour l'école élémentaire*. París: Revue EPS.

- Federación Española de Lucha-Comité Nacional de Sambo. (1997). *Técnicas de Sambo. Programa oficial hasta cinturón negro*. Madrid: Esteban Sanz.

- Franco Sarabia, F. (1985). *Cinturón negro de judo: programa oficial*. Madrid: Esteban Sanz Martínez.

- Frederic, L. (1989). *Diccionario ilustrado de las artes marciales*. Madrid: Eyra.

- Funakoshi, G. (1989). *Karate-do. Mi camino*. Madrid: Eyra.

- García Romero, F. (1992). *Los Juegos Olímpicos y el deporte en Grecia*. Sabadell: AUSA.

- Gutiérrez Santiago, A. (2006). Iniciación a los deportes de lucha. En V. Arufe Giráldez, M.J. Martínez Patiño y J.L. García Soidán (Corrds.), *La iniciación deportiva. Un enfoque multidisciplinar* (213-225). Santiago de Compostela: Asociación Cultural Atlética Gallega.

- Gutiérrez Santiago, A. (2008). La creatividad en el judo. En A. Martínez Vidal y P. Díaz Pereira (Coords.), *Creatividad y deporte: consideraciones teóricas e investigaciones breves* (205-223). Sevilla: Wanceulen.

- Gutiérrez Santiago, A. (2011). El judo para deportistas con discapacidad visual. En A. Gutiérrez Santiago (Autor), *La iniciación deportiva para personas con ceguera y deficiencia visual* (135-194). Málaga: Aljibe.

- Gutiérrez Santiago, A. y Maceira Gago, A. (2003). *Deportes de loita*. Santiago de Compostela: Igapepsa.

- Gutiérrez Santiago, A. y Prieto Lage, I. (2006). Errores en el modelo técnico deportivo en la iniciación al Judo: Morote Seoi

Nague. *Revista de Educación Física: Renovar la teoría y práctica*, 102, 29-33.

- Gutiérrez Santiago, A. y Prieto Lage, I. (2007). Las claves en el proceso de enseñanza-aprendizaje de la técnica de judo desde la perspectiva del error: O Soto Gari vs. O Soto Guruma. *Motricidad. European Journal of Human Movement*, 18, 93-110.
- Gutiérrez Santiago, A. y Prieto Lage, I. (2007). El entrenamiento y la enseñanza del judo desde la perspectiva del error. En V. Arufe Giráldez, M.J. Martínez Patiño y J.L. García Soidán (Corrds.), *Entrenamiento en niños y jóvenes deportistas* (179-197). Santiago de Compostela: Asociación Cultural Atlético Gallega.
- Gutiérrez Santiago, A. y Prieto Lage, I. (2007). Ippon Seoi Nague vs. Morote Seoi Nague. Los 10 puntos básicos para su utilización en el proceso de enseñanza-aprendizaje desde la perspectiva del error. *Revista de Educación Física: Renovar la teoría y práctica*, 105, 19-24.
- Gutiérrez Santiago, A., Prieto Lage, I., Cancela Carral, J.M. (2009). Most frequent errors in judo Uki Goshi technique and the existing relations among them analysed through T-Patterns. *Journal of Sports Science and Medicine*, 8(CSSI 3), 36-46.
- Huelí, J.M. (2000). *Judo: la actividad física y deportiva extraescolar en los centros educativos*. Madrid: Consejo Superior de Deportes.
- Inman, R. (1989). *Judo. Las técnicas de los campeones de combate*. Madrid: Eyras.
- Inogai, T. y Habersetzer, R. (2002). *Judo pratique. Du débutant à la ceinture noire*. París: Amphora.
- Inokuma, I. y Sato, N. (1980). *Best Judo*. Tokyo: Kodansha Internacional.
- Jazarin, J.L. (1996). *El espíritu del judo. Las enseñanzas de un maestro de artes marciales*. Madrid: Eyras.
- Kawaishi, M. (1977). *Mi método de judo*. Barcelona: Bruguera.
- kawaishi, M. (1969). *Mi método de defensa personal*. Barcelona: Bruguera.
- Kimura, M. (1976). *El Judo. Conocimiento práctico y normas*. Barcelona: Aedos.
- Kolychkine, A. (1988). *Judo, arte y ciencia*. La habana: Científico -Técnica.
- Kolychkine, A. (1989). *Judo. Nueva didáctica*. Barcelona: Paidotribo.
- Kudo, K. (1979). *Judo en acción*. Bilbao: Fher.
- Ministère de l'Éducation Nationale de la jeunesse et des Sports (1990). *L'Éducation physique et sportive à l'école. Les sports de combat. Les jeux d'opposition*. París: Revue EPS.
- Nobuyoshi, T. (2002). *Aikido. Etiqueta y transmisión. Manual para uso de los profesores*. Barcelona: Paidotribo.
- Nossov, K. (2011). *Gladiadores. El espectáculo más sanginario de Roma*. Madrid: LIBSA.
- Paez, C. y Vilalta, E. (1983). *Judo infantil, pedagogía y técnica*. Barcelona: Generalitat de Catalunya e INEF.
- Pous Borrás, S. (1993). La justa, un aspecto deportivo medieval. *Habilidad motriz*, 3, 31-37.
- Ratti, O. y Westbrook, A. (2000). *Los secretos del samurai. Las artes marciales en el Japón feudal*. Barcelona: Paidotribo.
- Rodríguez Dabauza, P. (2000). *Jiu jitsu de hoy, vol. 1 y 2: Técnica de defensa personal del samurai de ayer*. Barcelona: Alas.
- Rodríguez Dabauza, P. (2000). *Judo aplicado a la defensa personal*. Madrid: Esteban Sanz.
- Santos Nalda, J. (1990). *Artes marciales. El Aikido*. Barcelona: Paidotribo.
- Segura Mungía, S. (1992). *Los Juegos Olímpicos*. Madrid: Anaya.
- Stevens, J. (1995). *Three Budo Masters. Jigoro Kano, Gichin Funakoshi y Morihei Ueshiba*. Tokyo, Nueva York, Londres: Kodansha International.
- Taberna, P. (1988). *La Lutte. Situations pédagogiques*. París: Vigot.
- Taira, S. (2009). *La esencia del judo (Tomo II)*. Ediciones Satori.
- Torres Casado, G.(1993). *1000 ejercicios y juegos de actividades de lucha*. Barcelona: Paidotribo.
- Turón Marco, Y. (1999). *Iniciación a la esgrima*. Zaragoza: Imagen y deporte.

- Uzawa, T. (1981). *Defensa personal*. Valladolid: Miñón.
- Uzawa, T. (1982). *Pedagogía del judo*. Valladolid: Miñón.
- VV.AA. (1997). *El judo y las ciencias de la educación física y el deporte*. Vitoria-Gasteiz: SHEE-IVEF.
- Watanabe, J. y Avakian, L. (2001). *The secrets of Judo: a text for instructors and students*. Boston: Ed. Carles E. Tuttle. Company.
- Watson, N. (2001). *Father of judo: a biography of Jigoro Kano*. Tokyo, Nueva York, Londres: Kodansha International.

Vídeos, DVD y recursos electrónicos:

- Kodokan Judo. Nage Waza -various techniques and their names-. Tokyo: Kodokan, [200-?]. BCP AV 796.8 nage
- Vídeo DVD. Kodokan Judo. Katame Waza -various techniques and their names-. Tokyo: Kodokan, [200-?]. BCP AV 796.8 kata
- Vídeo DVD. Art to principle. Tokyo: Kodokan, [200-?]. BCP AV 796.8 art
- Vídeo VHS. Lee, Y. (1994). *Judo dinámico. Historia, fundamentos y programa técnico*. Madrid: Budo Internacional Publ. Co. (Vídeo). BCP AV 796.8 judo (Rodríguez Dabauza, P. (1992). *Judo en acción*. Madrid: Budo Internacional Publ. Co.)
- Vídeo DVD. *Gladiadores. Nacidos para luchar*. BBC Sales Company. 2008.
- Vídeo DVD. *Coliseo. Ruedo mortal de Roma*. Divisa Home Video, 2006. Contiene dos documentales:

Recomendacións